

Артем Буркацький

студент 3 курсу спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Науковий керівник: **І.В. Семенишина**,
к. ф.-м.н., доцент кафедри математичних
дисциплін, інформатики і моделювання,

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ОСВІТА ТА НАУКА: СТРАТЕГІЧНИЙ ПІДХІД І ПРІОРИТЕТИ ОСВІТИ XXI СТОЛІТТЯ

Ми живемо в часи глобальної революції, яка змінює наш спосіб життя, спілкування, мислення, бачення майбутнього та розуміння добробуту. Напрями, що формують майбутнє:

* Епоха швидкісної комунікації, об'єднання світової економіки, посилення конкуренції.

*Старання людства, зростання чисельності низько кваліфікованого прошарку.

*Зміна форм праці, поєднання великого та малого, спільне підприємництво.

* Відкриття дивовижного потенціалу мозку.

* Зростання сфери послуг, особливо освітніх.

* Новий бум самоосвіти, тріумф особистості.

Для того щоб адаптуватися і бути успішним, нам конче необхідна революція в навчанні, яка поєднувала б чудові результати дослідження мозку з можливостями негайного доступу до глобальної мережі інформації та знань. Традиційні методи навчання та застаріла модель школи вже не відповідають вимогам сучасності.

Організація Об'єднаних Націй визначила три глобальні цілі, в досягнення яких освіта має зробити вагомий внесок. Розглянемо їх.

1). Доступ кожної людини до освіти протягом усього життя для безперервного навчання компетентностей, що відповідність вимогам глобалізованого суспільства знань.

2). Забезпечення сталого економічного розвитку через покращення зайнятості та підприємництва.

3). Посилення соціальної інтеграції та згуртованості через активне залучення до громадської діяльності.

Зазначені глобальні цілі визначають ключові напрями навчання та компетентності, на яких необхідно зосередити зусилля, щоб відповідати мінливості світу [1].

Організація Об'єднаних Націй запитань освіти, науки і культури спільно з Дитячим фондом Організації Об'єднаних Націй та му співпраці з багатьма іншими міжнародними і національними організаціями запропонували концептуальну модель розробки освітніх програм. Модель має чотири виміри навчання:

- Учитися знати (пізнавати, вчитися);
- Учитися застосовувати знання (діяти);
- Учитися бути (жити у злагоді з собою);
- Учитися жити разом (жити у мирі та злагоді з іншими).

Тепер розглянемо кожний з чотирьох вимірів.

1. «Учитися знати», або когнітивний вимір. Передбачає розвиток таких здібностей, як концентрація, вирішення проблем, критичне мислення, цікавість, творчість для того, щоб краще зрозуміти світ та інших людей. Когнітивний вимір навчання також сприяє набуттю базових навичок: вмінню читати, писати, рахувати, цифровій грамотності (знання інформаційно-комунікаційних ідей і технологій). Отже, пізнавальний вимір навчання потрібен для того, щоб розвивати нові навички та набувати нові знання, зокрема уміння вчитися протягом життя.

2. «Учитися діяти», або інструментальний вимір. Передбачає необхідність підтримання дітей і молоді у застосуванні на практиці того, чого навчилися, а також у пристосуванні до ринку праці. Інструментальний вимір забезпечує навчання того, як застосовувати набуті теоретичні знання на практиці в повсякденних контекстах. Навчання має відповідати щораз вищим вимогам ринку праці, новим технологіям та потребам молоді у час, коли вона здійснює перехід від освіти до роботи.

3. «Учитися бути», або індивідуальний вимір. Розглядає навчання як самореалізацію, підвищення особистісного потенціалу, самоповаги та ефективності. Включає когнітивні, внутрішньо-особистісні та міжособистісні психосоціальні навички. Особисте зростання стосується як індивідуальних, так і соціальних чинників. Навички, набуті в рамках цього виміру, також важливі для життєвої стійкості, самозахисту та запобігання насильству.

4. «Учитися жити разом», або соціальний вимір. Це етичний вимір, який є підґрунтям для громадянської освіти, заснованої на цінностях демократії, справедливості, повазі до відмінностей, прав людини і соціальних норм. Соціальний вимір передбачає формування у дітей та молоді бажання і вміння жити у мирі та злагоді. Він є етичною основою трьох інших вимірів (когнітивного, інструментального та індивідуального) [2]. Розглянуті чотири виміри навчання розглядають як окремі, взаємопов'язані, вони зміцнюють один одного, поєднуючись у цілісній особистості здобувача. За допомогою чотиривимірної моделі визначено 12 основних життєвих навичок. Це творчість, критичне мислення, вирішення проблем, співпраця, переговори, прийняття рішень, саморегуляція, стійкість, комунікація, повага до різноманітності, співпереживання, участь.

Творчість (креативність) – це здатність створювати, висловлювати чи застосовувати винахідливі ідеї, методи та технології, часто в умовах співпраці з іншими.

У поєднанні з навичками критичного мислення та вирішення проблем креативність є основним компонентом цілеспрямованого мислення, тобто нехаотичного, упорядкованого та організованого.

Творчість це також засіб створення знань, що може підтримувати та посилювати самонавчання і навчання протягом усього життя.

Творчості можна навчити так само, як і вмінню читати, писати, рахувати.

Стимулювання творчості шляхом застосування нових методів навчання та створення безпечного та підтримувального навчального середовища сприяє

загальному поліпшенню результатів роботи та підготовці здобувачів до інноваційності в житті та на ринку праці.

Пов'язані здатності: інноваційне мислення, нестандартне мислення, формулювання ідей, аналіз та синтез, співпраця та командна робота, сприйняття ризику, наполегливість.

Комунікація – це двосторонній обмін інформацією з метою розуміння, включно з вербальним, невербальним та письмовим спілкуванням.

Комунікативні навички передбачають уміння говорити, активно слухати та ставити запитання.

Пов'язані здатності: чітка презентація та пояснення ідей, понять і концепцій; усвідомлення мети спілкування; врахування особливостей аудиторії або співрозмовників; навички переконання; навички формальної усної презентації та письмового спілкування; уміння вести діалог; уникання дискримінаційної мови, впевненість.

Участь – це активність у діях і вплив на процеси, рішення та діяльність.

Участь – це дія, спрямована на посилення і власного потенціалу, і потенціалу спільноти.

Наприклад, участь у діяльності класу це більше, ніж піднімати руку. Це співпраця, обмін думками, спілкування, взаємна підтримка та взаємодопомога, словесне заохочення, співпереживання, загальна доброзичливість.

Пов'язані здатності: активне слухання, планування та організація взаємодії, презентації, концентрація, аналітичне мислення, творчість, упевненість [3].

Одним з реальних шляхів підвищення рівня якості професійної підготовки майбутніх фахівців є розробка науково-обґрунтованих методичних систем навчання. Вони будуть сприяти активізації навчально-пізнавальної, науково-дослідної діяльності студентів, розкриттю їх творчого потенціалу, збільшенню ролі самостійної й індивідуальної роботи й будуть базуватися на широкому впровадженні у навчальний процес новітніх педагогічних та інформаційних технологій. На заняттях з математичних дисциплін знання повинні виступати не як готовий результат, а як результат певного роду дослідницької діяльності, і саме ця

діяльність та її способи повинні стати предметом засвоєння шляхом її активного відтворення у співпраці студента та викладача, який організовує та спрямовує цей процес [3].

Отже, освіта – важлива сфера людської життєдіяльності, стратегічний чинник соціально-економічного, інтелектуального та духовного розвитку суспільства. Як галузь господарства освіта "виробляє" продукцію, якою є знання, кваліфікована робоча сила. Існує пряма залежність між рівнем освіти та рівнем продуктивності праці людини. За окремими оцінками, початкова освіта забезпечує підвищення продуктивності праці на 20%, середня – на 60-70%, вища – на 120-140%. Сьогодні в розвинутих країнах світу 70-85% від приросту ВВП забезпечується новими знаннями, втіленими в технологіях, обладнанні, організації виробництва, кваліфікації працівників. Нині освіта стала в один ряд з такими пріоритетами людства, як здоров'я і дохід, і вона є дуже важливою для нас

Список використаних джерел

1. Гордон Драйлен, Джаннет Вос. Революція в навчанні. Пер. з англ. М. Олійник. Львів: Літопис. 2005. 542 с.
2. Крисюк С.В. Державне управління освітою. *Державне управління освітою*: навч. посіб. для слухачів, асп., докторантів. Київ.: НАДУ, 2009. 220 с.
3. Іванишин В.В. Аграрна реформа: в науці, практиці і освіті. *Теоретичні та прикладні аспекти розвитку аграрного бізнесу* : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, (м. Тернопіль, 28 жовт. 2015 р.). Тернопіль : Економічна думка, 2015. С. 121-123.
4. Семенишина І.В., Громик А.П. Роль математичної освіти у підвищенні рівня якості професійної підготовки. *Проблеми підготовки фахівців-аграріїв в навчальних закладах вищої та професійної освіти*: зб. матеріалів X Всеукраїнської наук.-метод. конф. Кам'янець-Подільський: 2014. С.134-136.
5. Громик А.П. Використання інформаційних технологій у навчанні математичних дисциплін майбутніх фахівців. *Аграрна наука та освіта Поділля*: збірник наукових праць міжнар. наук.-практ. конф. Ч.2. (14-16 березня 2017 р., м. Кам'янець- Подільський). Тернопіль : Крок, 2017. С. 336-338.
6. Громик А.П. Викладання дисциплін математичного циклу студентам непрофільних спеціальностей. *Сучасні проблеми землеробської механіки*: Зб. наук. пр. XVIII Між-народної наукової конференції, присвяченої 117 річниці від дня народження академіка П.М. Василенка. (16-18 жовтня 2017 р., м. Кам'янець- Подільський). Тернопіль : Крок, 2017. С. 60-62.